

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 avril 2007

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 11 avril 2003 instituant
un service volontaire d'utilité collective**

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION
DE LA DÉFENSE NATIONALE

Documents précédents :

Doc 51 **2967/ (2006/2007)** :

- 001 : Proposition de loi déposée par MM. Philippe Monfils, David Geerts, Mme Talbia Belhouari et M. Stef Goris.
- 002 et 003 : Amendements.
- 004 : Rapport.
- 005 : Amendement.
- 006 : Rapport complémentaire.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 april 2007

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 11 april 2003
tot instelling van een vrijwillige dienst
van collectief nut**

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR
DE LANDSVERDEDIGING

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2967/ (2006/2007)** :

- 001 : Wetsvoorstel ingediend door de heren Philippe Monfils, David Geerts, mevrouw Talbia Belhouari en de heer Stef Goris.
- 002 en 003 : Amendementen.
- 004 : Verslag.
- 005 : Amendement.
- 006 : Aanvullend verslag.

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

CHAPITRE PREMIERDisposition généraleArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II**Modification de la loi du 11 avril 2003 instituant un service volontaire d'utilité collective**

Art. 2

L'article 2 de la loi du 11 avril 2003 instituant un service volontaire d'utilité collective est remplacé par la disposition suivante:

«Article 2. § 1er. Un service volontaire d'utilité collective peut être effectué au sein du ministère de la Défense.

Le service volontaire d'utilité collective recouvre tous les types de missions d'appui présentant un intérêt pour le ministère de la Défense et ne nécessitant pas l'organisation, par ce dernier, d'une formation de longue durée.

Le prestataire peut également être mis à disposition du Mémorial National du Fort de Breendonk de commun accord entre le ministère de la Défense et cet organisme. Cette mise à disposition est soumise à l'accord préalable du prestataire.

Les personnes qui effectuent un service volontaire d'utilité collective n'ont pas la qualité de militaire, ne sont également pas considérées comme des agents de l'État et sont exclues du champ d'application de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires. Elles conservent la qualité de demandeur d'emploi ou de bénéficiaire du revenu d'intégration sociale. L'exercice d'un service volontaire d'utilité collective ne peut en aucun cas influencer sur aucun droit présent ou à venir en matière de sécurité ou d'aide sociale.

Le Roi peut prendre toutes les mesures nécessaires pour prévenir toute conséquence négative pour le prestataire.

Les dispositions législatives et réglementaires applicables au personnel civil employé au ministère de la

HOOFDSTUK IAlgemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Wijziging van de wet van 11 april 2003 tot instelling van een vrijwillige dienst van collectief nut**

Art. 2

Artikel 2 van de wet van 11 april 2003 tot instelling van een vrijwillige dienst van collectief nut, wordt vervangen als volgt:

«Artikel 2. — § 1. Een vrijwillige dienst van collectief nut kan worden verricht bij het ministerie van Landsverdediging.

De vrijwillige dienst van collectief nut behelst alle soorten taken van ondersteunende aard, die voor het ministerie van Landsverdediging nuttig zijn en waarvoor dit geen lange opleiding dient te bieden.

De dienstverrichter kan eveneens ter beschikking gesteld worden van het Nationaal Gedenkteken Fort van Breendonk in onderling akkoord tussen het ministerie van Landsverdediging en die instelling. Deze terbeschikkingstelling is aan het voorafgaande akkoord van de dienstverrichter onderworpen.

De personen die een vrijwillige dienst van collectief nut verrichten, hebben niet de hoedanigheid van militair, worden evenmin geacht rijksambtenaar te zijn en zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers. Zij behouden de hoedanigheid van werkzoekende of begunstigde van het leefloon. De uitvoering van een vrijwillige dienst van collectief nut mag in geen enkel geval een huidig of toekomstig recht inzake sociale zekerheid of maatschappelijke dienstverlening beïnvloeden.

De Koning kan alle nodige maatregelen treffen om elk nadelig gevolg voor de verrichter te voorkomen.

De wettelijke en reglementaire bepalingen toepasselijk op het door het ministerie van Landsverdediging

Défense en matière de réglementation du temps de travail et de congés s'appliquent au prestataire d'un service volontaire d'utilité collective.

§ 2. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre le service volontaire d'utilité collective à d'autres services publics fédéraux, sur proposition du ministre compétent pour le service public fédéral concerné.».

Art. 3

L'article 4 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Article 4. — Peut être admise à sa demande à un service volontaire d'utilité collective, la personne qui:

1° soit est inscrite comme demandeur d'emploi en Belgique, soit est bénéficiaire du revenu d'intégration sociale dans le sens de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale;

2° au moment où elle est admise à un service volontaire d'utilité collective, a atteint l'âge de 18 ans et ne dépasse pas l'âge de 25 ans;

3° a sa résidence en Belgique.».

Art. 4

L'article 5 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Article 5. — § 1er. Les conditions et les modalités d'admission et de fin du service volontaire d'utilité collective sont fixées par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des ministres, sur la proposition du ministre de la Défense.

§ 2. Chaque année, le ministre de la Défense fixe le nombre de places vacantes pour le service volontaire d'utilité collective et en informe la Chambre des représentants, à l'occasion du dépôt du projet de loi fixant le contingent de l'armée.

§ 3. Pour les personnes qui sont admises à un service volontaire d'utilité collective, le Roi fixe:

1° le statut administratif;

2° les domaines d'activités dans lesquels la personne effectue un service volontaire d'utilité collective;

tewerkgestelde burgerpersoneel inzake arbeidsregeling en verloven zijn van toepassing op de verrichter van een vrijwillige dienst van collectief nut.

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de vrijwillige dienst van collectief nut uitbreiden tot andere federale overheidsdiensten, op voorstel van de voor de betrokken federale overheidsdienst bevoegde minister.».

Art. 3

Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Artikel 4.— Kan op zijn verzoek worden toegelaten tot een vrijwillige dienst van collectief nut, de persoon die:

1° hetzij als werkzoekende is ingeschreven in België, hetzij begunstigde is van het leefloon in de zin van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

2° op het ogenblik waarop hij toegelaten wordt tot een vrijwillige dienst van collectief nut, de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en de leeftijd van 25 jaar niet heeft overschreden;

3° zijn woonplaats in België heeft.».

Art. 4

Artikel 5 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Artikel 5. — § 1. De voorwaarden en de nadere regels voor de toelating tot en het einde van de vrijwillige dienst van collectief nut worden bepaald door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van de minister van Landsverdediging.

§ 2. Ieder jaar bepaalt de minister van Landsverdediging het aantal beschikbare plaatsen voor de vrijwillige dienst van collectief nuten doet hiervan mededeling aan de Kamer van volksvertegenwoordigers, naar aanleiding van het indienen van het wetsontwerp tot vaststelling van het legercontingent.

§ 3. Voor de personen die worden toegelaten tot een vrijwillige dienst van collectief nut, bepaalt de Koning:

1° het administratief statuut;

2° de activiteitsdomeinen waarbinnen de persoon een vrijwillige dienst van collectief nut levert;

- 3° la manière dont la discipline est réglée;
4° le statut pécuniaire, notamment:

a) le montant et les conditions d'octroi de la solde qui ne peut être supérieure à 170 EUR par mois;

b) le cas échéant, les circonstances dans lesquelles peut être accordée la gratuité de la nourriture, du logement, de la tenue et de l'équipement.

La solde octroyée dans les limites établies à l'alinéa précédent n'est pas considérée comme un revenu, une rémunération, un bénéfice au sens du Code des impôts sur les revenus 1992 et des législations sociales.

Le prestataire d'un service volontaire d'utilité collective bénéficie de la gratuité des transports en commun durant la période de service.

§ 4. La personne admise à un service volontaire d'utilité collective suit une formation au sein du ministère de la Défense visant à développer l'esprit citoyen, les relations et échanges de vues humains et les aptitudes sur le plan sportif et d'autres aptitudes. Le Roi fixe le programme et les règles relatives à l'organisation de cette formation.»

Art. 5

Un article *5bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Article *5bis*. — Aux conditions et selon les modalités fixées par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'exercice d'un service volontaire d'utilité collective et la perception de la solde visée à l'article 5, § 3, alinéa 1er, 4°, a), sont compatibles avec le droit au revenu d'intégration.»

Art. 6

Un article *5ter*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Article *5ter*. — Aux conditions et selon les modalités fixées par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'exercice d'un service volontaire d'utilité collective et la perception de la solde visée à l'article 5, § 3, alinéa 1er, 4°, a), sont compatibles avec le droit aux prestations familiales garanties.»

- 3° de wijze waarop de tucht wordt geregeld;
4° het geldelijk statuut, inzonderheid:

a) de toekenningsvoorwaarden en het bedrag van de soldij dat niet hoger kan zijn dan 170 EUR per maand;

b) desgevallend de omstandigheden waarin gratis voeding, logement, kledij en uitrusting verstrekt wordt.

De soldij toegekend binnen de limieten vastgesteld in het vorige lid wordt niet beschouwd als een inkomen, een loon of een winst in de zin van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en de sociale wetgevingen.

Wie een vrijwillige dienst van collectief nut uitvoert heeft gedurende zijn dienstperiode recht op gratis openbaar vervoer.

§ 4. De persoon toegelaten tot een vrijwillige dienst van collectief nut volgt een opleiding in het ministerie van Landsverdediging die tot doel heeft de burgerzin, de menselijke relaties en gedachtewisselingen, de geschiktheden op het sportief vlak en andere vaardigheden te ontwikkelen. De Koning bepaalt het programma en de regels met betrekking tot de organisatie van deze opleiding.»

Art. 5

In dezelfde wet wordt een artikel *5bis* ingevoegd, luidende:

«Artikel *5bis*. — Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van een vrijwillige dienst van collectief nut en het ontvangen van de in artikel 5, § 3, eerste lid, 4°, a), bedoelde soldij, verenigbaar met het recht op het leefloon.»

Art. 6

In dezelfde wet wordt een artikel *5ter* ingevoegd, luidende:

«Artikel *5ter*. — Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van een vrijwillige dienst van collectief nut en het ontvangen van de in artikel 5, § 3, eerste lid, 4°, a), bedoelde soldij, verenigbaar met het recht op de waarborgde gezinsbijslag.»

Art. 7

Un article 5^{quater}, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Article 5^{quater}. — § 1er. Le ministère de la Défense est tenu des dommages causés par le prestataire à des tiers dans l'exercice de prestations, de la même manière que les commettants sont tenus des dommages causés par leurs préposés.

En cas de dommages causés au ministère de la Défense ou à des tiers par le prestataire dans l'exercice du service volontaire, le prestataire ne répond que de son dol et de sa faute grave.

Il ne répond de sa faute légère que si celle-ci présente dans son chef un caractère habituel plutôt qu'accidentel.

§ 2. Le ministre de la Défense peut conclure une assurance hospitalisation aux mêmes conditions que celles qui sont applicables au personnel de la Défense.».

CHAPITRE III

Autres dispositions modificatives et abrogatoires

Art. 8

Dans l'article 62 des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés coordonnées par l'arrêté royal du 19 décembre 1939, remplacé par la loi du 29 avril 1996 et modifié par la loi du 3 juillet 2005, il est inséré un § 7, rédigé comme suit:

«§ 7. Pour l'application des présentes lois, l'exercice d'un service volontaire d'utilité collective au sens de la loi du 11 avril 2003 instituant un service volontaire d'utilité collective n'est pas considéré comme une activité lucrative. La solde au sens de l'article 5, § 3, de la loi précitée n'est pas considérée comme un revenu, un bénéfice, une rémunération brute ou une prestation sociale.».

Art. 9

Dans l'article 1er de la loi du 20 juillet 1971 instituant des prestations familiales garanties, modifié par la loi du 8 août 1980, par l'arrêté royal n° 242 du 31 décembre 1983 et par les lois du 20 juillet 1991, du 29 avril 1996, du 22 février 1998, du 25 janvier 1999, du 12 août 2000, du 24 décembre 2002, du 27 décembre 2004 et du 3 juillet 2005, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3:

Art. 7

In dezelfde wet wordt een artikel 5^{quater} ingevoegd, luidende:

«Artikel 5^{quater}. — § 1. Het ministerie van Landsverdediging is aansprakelijk voor de schade die de verrichter aan derden veroorzaakt bij het verrichten van prestaties, op de wijze waarop aanstellers aansprakelijk zijn voor de schade aangericht door hun aangestelden.

Ingeval de verrichter bij het verrichten van de vrijwillige dienst bij het ministerie van Landsverdediging of derden schade berokkent, is hij enkel aansprakelijk voor zijn bedrog en zijn zware schuld.

Voor lichte schuld is hij enkel aansprakelijk als die bij hem eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt.

§ 2. De minister van Landsverdediging mag een hospitalisatieverzekering afsluiten onder dezelfde voorwaarden als die welke toepasselijk zijn op het personeel van Landsverdediging.».

HOOFDSTUK III

Andere wijzigings- en opheffingsbepalingen

Art. 8

In artikel 62 van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, vervangen bij de wet van 29 april 1996 en gewijzigd bij de wet van 3 juli 2005, wordt een § 7 ingevoegd, luidende:

«§ 7. Voor de toepassing van deze wetten wordt het verrichten van een vrijwillige dienst van collectief nut in de zin van de wet van 11 april 2003 tot instelling van een vrijwillige dienst van collectief nut niet beschouwd als een winstgevende activiteit. De soldij in de zin van artikel 5, § 3, van voormelde wet wordt niet beschouwd als een inkomen, een winst, een brutoloon of een sociale uitkering.».

Art. 9

In artikel 1 van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van een gewaarborgde gezinsbijslag, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1980, bij het koninklijk besluit nr. 242 van 31 december 1983 en bij de wetten van 20 juli 1991, 29 april 1996, 22 februari 1998, 25 januari 1999, 12 augustus 2000, 24 december 2002, 27 december 2004 en 3 juli 2005, wordt, tussen het tweede en het derde lid, het volgende lid ingevoegd:

«La perception par l'enfant d'une solde visée dans la loi du 11 avril 2003 instituant un service volontaire d'utilité collective n'empêche pas l'octroi de prestations familiales.».

Art. 10

Le chapitre XXI du titre III de la loi du 27 mars 2003 relative au recrutement des militaires et au statut des musiciens militaires et modifiant diverses lois applicables au personnel de la défense est abrogé.

«Wanneer het kind een soldij geniet als bedoeld in de wet van 11 april 2003 tot instelling van een vrijwillige dienst van collectief nut, is dit geen beletsel voor de toekenning van gezinsbijslag.».

Art. 10

Hoofdstuk XXI van titel III van de wet van 27 maart 2003 betreffende de werving van de militairen en het statuut van de militaire muzikanten en tot wijziging van verschillende wetten van toepassing op het personeel van landsverdediging, wordt opgeheven.